

[Kjær Rasmussen.]

forretningsordenens § 11, der vedrører første behandling af lovforslag, afgør tinget selv, om et lovforslag skal overgå til 2. behandling, i dette tilfælde — hvor der jo er tale om en folketingsbeslutning — til 2. (sidste) behandling svarende til lovforslags tredje behandling. Det er intet krav. Derimod kan ændringsforslag ikke stilles ved 1. behandling.

Vi har her at gøre med en sag, der har været arbejdet med i flere år. Som før nævnt må den siges at være fuldt oplyst, og da man jo under enhver forhandling kan stille forslag om motiveret dagsorden, dog med undtagelse af redegørelser og onsdags-spørgsmål, ser jeg ingen hindring for, at vi nu får den sag afgjort. Vi har at gøre med en sag, som er gennemtygget i ministeriet. Folketingets udvalg for undervisning og uddannelse har tærsket løs på problemerne i timevis. Den hidtidige undervisningsminister gav udtryk for, at der ville ske en jævn aftrapning indtil 1969, det var i hvert tilfælde den tidligere undervisningsministers intentioner, og jeg formoder, at de ikke har været helt uden grundlag. Ministeren har dog haft nær tilknytning til embedsmændene, som har arbejdet med denne sag. Den tidligere undervisningsminister har således næppe grebet disse løfter ud af den blå luft. Vi må anse det for vigtigt, at en beslutning træffes hurtigst muligt. Der er ingen grund til overhovedet, at vi bliver ved med at vente i denne sag. Jeg håber på socialdemokratiets velvilje over for det forslag, jeg nu agter at fremsætte. Jeg kan ikke nå det i denne omgang, forstår jeg på formanden, men vil gerne vende tilbage til sagen.

Kai Moltke: Jeg tror, man skal tage sit udgangspunkt i, at der her er tale om en unormal form for udvikling. For lad os stille spørgsmålet: hvem er det, der har brug for pædagoger, for lærere på de forskellige felter i den kommende tid og oven i købet med store forsinkelser? Det er jo ikke sådan, at det er et krav om at kunne blive beskæftiget her, som ligger bagved. Det er nødvendigt for samfundet, at der skaffes tilfredsstillende betingelser for uddannelse, og derfor er selvfølgelig også

spørgsmålet om en passende løsning af disse problemer en samfundsopgave og kan ikke være noget andet.

Hvad er det for et andet grundproblem i samfundsstrukturen, der ligger bagved? Det er kort og godt det, at i den uddannelse, som ikke mindst samfundet og det private erhvervsliv har brug for, nemlig en kvalificeret uddannelse af en voksende del af befolkningen, har samfundet hidtil svigtet den opgave, idet samfundet hidtil har sagt, at de, som skal løse nyttige og samfunds-nødvendige opgaver, i den givne situation selv har pligt til at betale det, samfundet skulle have betalt for længe siden. Det er grundproblemet, som vi står over for her.

Tænk engang: af 29 seminarier har staten virkelig i den grad drevet økonomisk demokrati, så den betaler for de 10 og lader private sørge for 19, hvor de studerende så må betale den største del af udgiften. Det er det centrale i det spørgsmål, der foreligger her.

Vi taler om, at ungdommen trænger til bedre beskæftigelse i fritiden, at kvindens inddragelse i erhvervslivet gør flere børnehaver og børneinstitutioner til en nødvendighed, at lediggang og manglende mulighed for fritidsbeskæftigelse i klubber osv. er blevet roden til sociale onder, der absolut bør afhjælpes i den nuværende situation. Ja, i går havde vi hele diskussionen om klubber og fritidshjem i forbindelse med narkotikaproblemerne. Men hvordan kan nogen regering, hvordan kan nogen minister tænke sig at løse sådanne problemer, uden at samfundet investerer?

Jeg forstod, at af besparelsmæssige grunde var undervisningsministeren betænkelig: tænk, det kunne måske komme til at koste 20 mill. kr., i tilfælde af at man her tog et initiativ og gjorde uddannelsen gratis. Mon ikke undervisningsministeren skulle tænke den modsatte vej? Hvor mange millioner har en demokratisk uddannelsespolitik ikke allerede kostet i det nuværende samfund?

Det er ikke spørgsmålet alene om ligestilling. Det er heller ikke spørgsmålet om forskelligt ansigt og selvstændige pædagogiske synspunkter udtrykt igennem de private seminarier. Det er spørgsmålet om, at de, som ønsker at få adgang til statsinstitutioner for uddannelse på disse om-